

příslušnosti, nejde o nárok soukromoprávní, nýbrž o nárok veřejnoprávní, o němž rozhodovati jest úřadům správním. Soud rekursní k rekursu žalující obce zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva a nařídil prvnímu soudu, by jednal ve věci samé, vycházeje z názoru, že se žaloba nedomáhá zjištění, předpokládaného prvním soudem, nýbrž pouze toho, by bylo zjištěno, že žalovaným nepřísluší soukromé právo k spornému pozemku, a že tedy jde o soukromoprávní nárok, o němž jest rozhodovati řádným soudům. Toto různé stanovisko, jež nižší soudy zaujaly v otázce přípustnosti pořadu práva, není pouhým důsledkem odlišného nazírání na věc s hlediska právního, nýbrž tkví v tom, že nebyly náležitě ujasněny a vyšetřeny okolnosti, rozhodné pro řešení oné otázky. Ani ze žalobního tvrzení a založené na něm prosby žalobní, která zní v ten smysl, aby žalovaná strana byla uznána povinnou, uvésti žalující stranu ve faktickou neobmezenou držbu veřejné silniční parcely, zapsané do seznamu veřejných statků a spravovanou žalující obcí, ani z výsledků jednání, omezeného v první stolici na námitku nepřipustnosti pořadu práva, nelze bezpečně seznati, k čemu vlastně žaloba směřuje, zejména, zda jde o žalobu posesorní či petitorní (vindikaci, žalobu zá-půrčí). Jelikož pak na tomto podkladě nelze bezpečně rozhodnouti o soukromoprávní nebo veřejnoprávní povaze žalobního nároku, nezbylo než napadené usnesení jakož i usnesení soudu první stolice zrušiti a usnésti se dále, jak se stalo, při čemž se podotýká, že pořad práva byl by vyloučen sice tehdy, kdyby žalující obci ve skutečnosti šlo o prohlášení sporné cesty za veřejnou, nikoli však také tehdy, kdyby šlo o žalobu z důvodu vlastnického práva obce k spornému pozemku třeba jako statku veřejnému — domáhající se neobmezenosti a svobody tohoto vlastnictví proti osobování si a výkonu práv, vybočujících z mezí obecného užívání veřejné cesty a spočívajících tedy v důvodech soukromoprávních, slovem tedy kdyby šlo o odražení soukromoprávních nároků nebo vubec neveřejnoprávního zásahu v nemovitost.

Čís. 5323.

Do usnesení okresního soudu ve vyvlastňovacím řízení dle zákona ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák. jde stížnost na krajský (zemský) soud, nikoliv na vrchní zemský soud.

(Rozh. ze dne 2. října 1925, R I 816/25.)

V řízení o vyvlastnění pozemků k účelům železničním stanovil s o u d první stolice (okresní soud na Žižkově) cenu pozemku. K rekursu obou stran v r c h n í z e m s k ý s o u d v P r a z e ceny pozemku o něco snížil.

N e j v y š š í s o u d k dovolacím rekursům obou stran zrušil napadené usnesení i usnesení prvního soudu a uložil prvnímu soudu, by předložil spisy zemskému civilnímu soudu v Praze k rozhodnutí jako soudu rekursnímu.

D ů v o d y:

V zákoně ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák. o vyvlastnění pro zřízení a provoz drah uvádí se (§ 30 zákona) vrchní zemský soud jako stolice rekursní; to odpovídalo arcíř postupu stolic, který v době vzniku tohoto zákona dle tehdejších jurisdikčních předpisů platil, neboť vrchní zemský soud byl tehdy povolán rozhodovati jakožto rekursní stolice o všech rekursech bez rozdílu, týkaly-li se usnesení okresních soudů či soudů sborových. V tomto poměru stolic nastala však změna uzákoněním jurisdikční normy ze dne 1. srpna 1895, čís. 111 ř. zák., dle níž rozhoduje nyní v druhé stolici o rozsudcích a usneseníh okreseh soudů příslušný krajský a zemský soud (§ 3 j. n.) a o rozsudcích a usneseníh krajských a zemských soudů vykonávajících soudnictví v první stolici, vrchní zemský soud (§ 4 j. n.). O tom nesmí mýlití čl. VIII. odstavec čtvrtý uvozovacího zákona k jurisdikční normě, jímž shora citovaný zákon byl v platnosti zachován, neboť z doslovu tohoto článku jest zřejmým smysl zákona, že má sice na dále zůstatí při příslušnosti soudů v případech tohoto vyvlastnění, ovšem ale při změněném poměru stolic, který citovanými předpisy nové jurisdikční normy byl zaveden. Zachována byla v platnosti tedy jen věcná a místní příslušnost soudů k rozhodování v tomto vyvlastňovacím řízení, nebylo však úmyslem tohoto zákonného předpisu nadále zachovati též někdejší příslušnost vrchních zemských soudů jako stolic rekursní jako výjimku z obecného instančního poměru soudů cit. předpisy §§ 2—4 j. n. nově upraveného. (Srv. komentář Neumann I. strana 20 a rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu Gl. U. n. ř. I 144, Právník 1899 strana 401, Boubela: Zprávy 1899 strana 191). Napadené usnesení je tedy vydáno rekursním soudem v tomto případě absolutně nepřislušným a důsledkem toho zmatečné, pročež bylo je z podnětu podaných stížností pro tuto vadu z moci úřední zrušiti a usnésti se, jak shora uvedeno.

Čís. 5324.

K dobrovolnému zrušení akciové společnosti jest třeba svolení berní správy, třebas společnost vznikla teprve po vydání zákona ze dne 17. února 1920, čís. 134 sb. z. a n.

(Rozh, ze dne 2. října 1925, R I 817/25.)

Rejstříkový soud vyhověl opovědi akciové společnosti, by do rejstříku bylo zapsáno, že na základě usnesení valné hromady akciové společnosti byla akciová společnost zrušena a vstoupila do likvidace. Rekursní soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že akciové společnosti uložil, by ve lhůtě, která jí bude dána rejstříkovým soudem, předložila osvědčení příslušné berní správy, že tato nenamítá ničeho proti zrušení společnosti, jinak by po marném uplynutí lhuty zápis zrušení a likvidace firmy byl vymazán a původní stav obnoven. **D u v o d y:** Dle §u 8 zákona ze dne 17. února 1920, čís. 134 sb. z. a n. a odstavce I. nařízení ze dne 20. dubna 1920, čís. 259 sb. z. a n. mohou